

FİKRİ VE SİNİ HAKLAR BÜLTENİ

NICE ANTLAŞMASI VE SINIFLANDIRMASI

BU SAYIDA

NICE SINIFLANDIRMASI NEDİR ?

NICE ANTLAŞMASINA TARAF ÜLKELERİN
YÜKÜMLÜLÜKLERİ NELERDİR

NICE ANTLAŞMASININ TÜRKİYE YÖNÜNDEN
HUKUKİ ETKİSİ

NICE SINIFLANDIRMASINDA
DEĞİŞİKLİKLERİ NEDENLERİ

NICE SINIFLANDIRMASINDA GÜNCEL
DEĞİŞİKLİKLER VE ÖNEMİ

Bu ayki bültenimizde, Nice Antlaşması çerçevesinde Nice sınıflandırmasına ilişkin tanımlamalara yer verdikten sonra 1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecek Nice Sınıflandırması'nda yapılan değişikliklerden bahsedilecektir.

Söz konusu değişiklik, sınıflandırmanın 9. sınıfında yer alan belirli mal gruplarının diğer sınıflara aktarılmasına yönelik olduğundan, uygulayıcılar açısından dikkatle takip edilmesi gereken bir düzenleme niteliği taşımaktadır."

MC LEGAL

METİN-ÇİÇEK AVUKATLIK ORTAKLIĞI

Nice Classification

I. NICE SINIFLANDIRMASI NEDİR?

Markaların tescili amacıyla mal ve hizmetlerin sınıflandırılmasında kullanılan uluslararası bir sınıflandırma sistemidir.

Nice Sınıflandırması, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO), tarafından yönetilen çok taraflı bir anlaşmaya dayanmaktadır . 15 Haziran 1957'de Fransa'nın Nice kentinde imzalanan bu anlaşma, "Markaların Tescili Amacıyla Mal ve Hizmetlerin Uluslararası Sınıflandırılmasına İlişkin Nice Anlaşması" olarak adlandırılır. Nice antlaşması “ Sınai Mülkiyetin Korunmasına Dair Paris Sözleşmesi'ne taraf olan devletlere açıktır.”

Nice sınıflandırması her beş yılda bir WIPO tarafından güncellenmektedir. Sınıflandırmanın en son 11. sürümü, ürünleri 45 sınıfa ayırır (1-34 sınıfları malları, 35-45 sınıfları hizmetleri kapsar) ve bir mal veya hizmet için ticari marka oluşturmak isteyen kullanıcıların bu sınıflardan uygun olanı seçmesine olanak tanır. Sistem birçok ülkede tanındığından, uluslararası olarak ticari marka başvurusunda bulunmayı daha kolay bir süreç haline getirir.

Nice Sınıflandırması'nın ulusal ofisler tarafından kullanılması, marka başvurularının tek bir sınıflandırma sistemine göre koordine edilmesi avantajına sahiptir. Bu sayede, belirli bir markanın kapsadığı mal ve hizmetler, sistemi benimseyen tüm ülkelerde aynı şekilde sınıflandırılacağından, başvuru süreci büyük ölçüde basitleşir. Nice Sınıflandırması'nın birden fazla dilde mevcut olması, başvuru sahiplerine uluslararası başvuru yaparken önemli miktarda iş yükünden tasarruf sağlar.

II. NICE ANTLAŞMASINA TARAF ÜLKELERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ NELERDİR

Antlaşmaya taraf olan devletler, kendi ulusal marka tescil sistemlerinde Nice Sınıflandırması'nı doğrudan uygulamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, sınıflandırmanın yalnızca rehber olarak değil, bağlayıcı bir sistem olarak kullanılmasını gerektirir. Taraf ülkeler, marka başvurularında mal ve hizmetlerin bu sınıflara göre açık ve doğru şekilde beyan edilmesini sağlamak zorundadır.

Taraf devletler, sınıflandırmanın revizyon sürecinde aktif rol oynamak amacıyla Uzmanlar Komitesi çalışmalarına katılabilir. Bu çerçevede, yeni mal veya hizmet türlerinin hangi sınıfa dahil edileceğine ilişkin görüş bildirme ve değişiklik teklif etme hakkına sahiptirler. Bu hak aynı zamanda, sistemin taraf ülkelerin ihtiyaçlarına uygun olarak gelişmesini de sağlar.

Nice Antlaşması'nın yürütülmesine yönelik olarak WIPO'ya belirli mali katkılarda bulunmak, taraf ülkelerin diğer bir yükümlülüğüdür. Bu katkı, sınıflandırma sisteminin güncel tutulması, dokümantasyonun yayımlanması ve idari süreçlerin sürdürülmesi için gereklidir.

III. TÜRKİYE YÖNÜNDEN HUKUKİ ETKİSİ

Marka başvurularında mal ve hizmetlerin hangi sınıfta yer alacağını belirlemede, Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT) tarafından doğrudan Nice Sınıflandırması esas alınmaktadır. Bu, başvuruların uluslararası standartlara uygun yapılmasını sağlar.

6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ve ilgili yönetmelikler, Nice Sınıflandırması'na paralel olacak şekilde düzenlenmiştir. Böylece ulusal mevzuat, uluslararası sınıflandırma sistemine entegre edilmiştir.

Başvuru sahipleri ve uygulayıcılar, mal ve hizmetlerini belirli sınıflar altında daha açık ve öngörülebilir biçimde beyan edebildiği için başvuru süreçlerinde belirsizlik azalır ve uyuşmazlık riski düşer.

Türkiye'de yapılan marka başvuruları, WIPO ve EUIPO gibi uluslararası kurumlarla aynı sınıflandırma sistemine dayandığı için, yurtdışı başvurularda da kolaylık ve uyum sağlanır.

IV. NICE SINIFLANDIRMASINDAKİ DEĞİŞİKLİKLERİN NEDENLERİ

- Günümüzde teknoloji ve sanayi çok hızlı bir şekilde değişmektedir. Yeni ürünler, hizmet türleri ve dijital uygulamalar, mevcut sınıflandırmada yer almayan ya da uygun biçimde tanımlanamayan alanları ortaya çıkarabilir.
- Pazar dinamikleri değiştikçe, mal ve hizmetlerin kullanım şekilleri ve sınırları da değişmektedir. Özellikle dijitalleşmeyle birlikte bazı hizmetler artık geleneksel sınıflandırmalarla tam olarak örtüşmemektedir.
- Ülkeler arası uygulama farklılıkları, tescil süreçlerinde uyumsuzluklara yol açabilir. Bu nedenle sınıflandırma sisteminde yapılan revizyonlar, uygulama birliğini sağlamak ve yorum farklılıklarını azaltmak amacıyla yapılır.

Nice Sınıflandırması, sadece teorik bir sistem değildir; marka ofisleri, uygulayıcılar ve başvuru sahiplerinden gelen geri bildirimlerle şekillenir. Uygulamada sorun yaratan veya yorum ihtiyacı doğuran sınıf açıklamaları, daha açık ve anlaşılır hale getirilmek üzere güncellenir.

Nice Sınıflandırması, statik bir yapı değil; dinamik, gelişmelere açık ve kullanıcı odaklı bir sistemdir. Teknoloji, ticaret ve hukuk alanlarındaki değişimler doğrultusunda sınıflandırmanın düzenli olarak güncellenmesi kaçınılmazdır. Bu güncellemeler sayesinde marka tescil sistemi; güncel kalmakta, uygulama birliği sağlanmakta, yeni ürün ve hizmetlerin hukuki koruma altına alınması mümkün hale gelmektedir.

Dolayısıyla, Nice Sınıflandırması'nda yapılan değişiklikler, sadece teknik değil; aynı zamanda stratejik ve hukuki bir ihtiyaçtır.

III. NICE SINIFLANDIRMASINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

Son yapılan değişikliklere örnek vermek gerekirse, 1 Ocak 2026'dan itibaren yürürlüğe girecek olan değişiklikliğe değinmekte fayda bulunmaktadır.

1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecek olan Nice Sınıflandırması'nın 13. baskısı ile birlikte, bazı mal gruplarının mevcut sınıflarından çıkarılarak farklı sınıflar altında yeniden sınıflandırılması öngörülmektedir.

Gözlükler, güneş gözlükleri, gözlük çerçeveleri ve kontak lens gibi ürünler, geleneksel olarak Sınıf 9 altında yer almaktaydı. 13.baskı ile bu ürünler, tıbbi amaçlı kullanım gerekçesiyle artık Sınıf 10 kapsamında değerlendirilecektir. Bu değişiklik, özellikle gözlüklerin sağlık ve medikal işlevi göz önüne alınarak yapılmıştır.

Can kurtarma botları, itfaiye araçları gibi bazı acil müdahale araçları artık elektronik cihaz yerine taşıt aracı olarak değerlendirilmekte ve Sınıf 12 altına aktarılmaktadır.

Özellikle Sınıf 9'daki transferler, hem uygulayıcılar hem de başvuru sahipleri açısından dikkatle takip edilmesi gereken değişikliklerdir. Bu nedenle, marka stratejilerinin oluşturulmasında ve başvuru süreçlerinin planlanmasında güncel sınıflandırma sisteminin yakından izlenmesi gerekmektedir.

2025 yılında yapılan başvurular hâlâ mevcut sınıflandırma sistemi (NCL-12) çerçevesinde değerlendirilecektir. Yeni sınıflandırma, 1 Ocak 2026'dan itibaren geçerli olacak başvurular için bağlayıcıdır.

MC LEGAL

METİN ÇİÇEK AVUKATLIK ORTAKLIĞI